

«Σύγχρονες μορφές καθύβρισης της Ορθόδοξου Εκκλησίας»

Όποιος δημόσια και κακόβουλα καθυβρίζει με οποιονδήποτε τρόπο την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού ή άλλη θρησκεία ανεκτή στην Ελλάδα, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών. Το έννομο αγαθό το οποίο προστατεύεται με το άρθρο 199 του Π.Κ. είναι η Ανατολική Ορθόδοξη του Χριστού Εκκλησία, η επικρατούσα θρησκεία στην Ελλάδα αλλά και κάθε άλλη θρησκεία ανεκτή στη χώρα μας. Εκτός φυσικά από τα ειδικότερα αυτά έννομα αγαθά, προστατεύεται παράλληλα με το ίδιο άρθρο τόσο η θρησκευτική ειρήνη όσο και το θρησκευτικό συναίσθημα των πολιτών.

Το πρόβλημα το οποίο άμεσα ανακύπτει στην ερμηνεία του άρθρου αυτού είναι η τοποθέτηση σχετικά με την ακριβή έννοια που προσδίδει ο νομοθέτης στη φράση «Ανατολική Ορθόδοξη του Χριστού Εκκλησία». Την απάντηση μας τη δίδει το ίδιο το Σύνταγμα με το άρθρο 3 & 1 «Η Ορθόδοξη Εκκλησία της Ελλάδας που γνωρίζει κεφαλή της τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό, τηρεί απαρασάλευτα τους ιερούς αποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τις ιερές παραδόσεις». Όπως δε αναφέραμε πάλιν και πολλάκις οι ιεροί κανόνες, τα δόγματα και η ιερά παράδοσις της Εκκλησίας μας προστατεύονται συνταγματικά και επέχουν ισχύν νόμου. Υπενθυμίζωμε ότι ο Ιουστινιανός όρισε το πρώτον δια Νόμου, με την Νεαρά υπ' αριθμ. 131 του έτους 545, η οποία περιελήφθη στα Βασιλικά «θεσπίζομεν τοίνυν τάξιν νόμων επέχειν τους αγίους εκκλησιαστικούς κανόνες, τους υπό των αγίων τεσσάρων Συνόδων εκτεθέντας ή βεβαιωθέντας».

Συνεπώς προστατεύονται τα δόγματα της Ορθόδοξης Εκκλησίας, τα έθιμα, οι θεσμοί, οι ιερές παραδόσεις, τα σχετικά με τη Λατρεία και τις Ιερές Ακολουθίες και τις διατάξεις των Οικουμενικών Συνόδων. Κατ' αυτόν τον τρόπον αναφέρωμε ενδεικτικά ότι δημοσιογράφος διαπράττει το ποινικό αδίκημα της καθύβρισης θρησκευάτος με σχετικό άρθρο του, στο οποίο διακωμωδεί **το Τριαδικό Δόγμα** ή το Αειπάρθενο της Θεοτόκου. Διαπράττει επίσης το αδίκημα ιδιώτης καθήμενος σε καφενείο, ο οποίος ενώ διέρχεται

Λιτάνευσις Ιερών Λειψάνων και Εικόνων εκστομίζει ενώπιον των θαμώνων τις φράσεις «κοιτάξτε οι παπάδες οι αθεόφοβοι βγήκαν περίπατο στους δρόμους με τα «ξύλα» για να οικονομήσουν».Φυσικά στο παράδειγμα αυτό τελείται το έγκλημα της καθύβρισεως θρησκευματος με δύο τρόπους, δηλαδή αφενός με την καθύβριση της Λιτανεύσεως που αποτελεί εκκλησιαστικό έθιμο και αφετέρου με την καθύβριση των Αγίων Εικόνων και Ιερών Λειψάνων, που αποτελεί καθύβριση δόγματος (αληθής κατ'ιδέαν συρροή).

Το γεγονός φυσικά περί του αν προσβάλλεται δόγμα ή εκκλησιαστικό έθιμο θα κριθεί αντικειμενικά σύμφωνα με την Δογματική και την Ιερά Παράδοση της Επικρατούσης θρησκείας και όχι με υποκειμενικά κριτήρια (π.χ. προσωπικές απόψεις ευσεβούς Χριστιανού ή ατομικές απόψεις θεολόγου που δεν εκφράζουν την κρατούσα άποψη της Εκκλησίας).

Περαιτέρω έγκλημα υπάρχει σε κάθε περιφρονητική ή υβριστική εκδήλωση η οποία αφορά τα πρόσωπα που στην Ορθόδοξη Εκκλησία θεωρούνται «ιερά», «άγια» καθώς και τις σημαντικές για την θρησκεία εκδηλώσεις της ζωής αυτών των προσώπων όπως τις αποδέχονται οι Ιεροί κανόνες και η Ιερά Παράδοση της Ορθόδοξης Εκκλησίας.Υπ'αυτήν την έννοια για τους Ορθόδοξους Χριστιανούς η Γέννηση, η Σταύρωση, η Ανάσταση, η Ανάληψη του Χριστού, η Πεντηκοστή (κάθοδος Αγίου Πνεύματος) ή το Αειπάρθενον της Παναγίας, αποτελούν την πεμπτουσία της πίστεως.Συνεπώς κάθε περιφρονητική εκδήλωση για το πρόσωπο του Χριστού, τη Γέννηση ή την Ανάστασή Του, θίγει το θρησκευτικό συναίσθημα των Ορθοδόξων πιστών, κλονίζει τη θρησκευτική ειρήνη και προσβάλλει την Ορθόδοξη Εκκλησία.Αλλά έγκλημα είναι και η προσβολή των Ιερών Μυστηρίων της Εκκλησίας π.χ. άθεος καθυβρίζει το Ιερό Μυστήριο της Θείας Κοινωνίας λέγοντας ενώπιον πιστών μετά τον εκκλησιασμό της Κυριακής «Πήγατε στην Εκκλησία, ήπιατε νεράκι και κρασάκι;»

Η ανωτέρω κατευθυντήρια γραμμή ισχύει και για τις άλλες γνωστές θρησκείες.Για παράδειγμα, το έγκλημα του άρθρου 199 ΠΚ στοιχειοθετείται για την Μουσουλμανική Θρησκεία όταν καθυβρίζεται το πρόσωπο του Αλλάχ ή του Μωάμεθ ή όταν εκφράζεται κάποιος

περιφρονητικά για εκδηλώσεις που αφορούν τη ζωή των ανωτέρω «ιερών» για την γνωστήν αυτή θρησκεία προσώπων. Επί παραδείγματι θαμώνας Ορθόδοξος Χριστιανός σε καφενείο της Κομοτηνής διηγείται ενώπιον άλλων πελατών Χριστιανών και Μουσουλμάνων σκηνές ανηθικότητας που αναφέρονται στη ζωή του Μωάμεθ.

Καθυβρίζεται επίσης η Ορθόδοξη Εκκλησία όταν κατά τρόπο προσβλητικό θίγονται τα Ιερά Πρόσωπα των Αγίων, τα Ιερά Λείψανά τους, οι Ιερές Εικόνες, τα Ιερά Σκεύη των Ιερών Ναών αλλά και οι Θεσμοί αυτής (π.χ. ο μοναχισμός). Στοιχειοθετείται το έγκλημα της καθυβρίσεως θρησκευματος όταν θαμώνας σε πλατεία της Αίγινας όπου λιτανεύεται το σκήνωμα του Αγίου Νεκταρίου, εκστομίζει κατά τρόπο προκλητικό τις φράσεις «τι έγινε πάλι, οι παπάδες πήραν τα κόκκαλα ενός παπά του Νεκταρίου και παίζουν θέατρο» αλλά και σε περίπτωση όπου ιερό λείψανο Αγίου εμφανίζεται από σκηνοθέτη επί σκηνής σαν τεμάχιο ευτελούς κρέατος.

Επίσης η καθύβριση θρησκευτικής διδασκαλίας ή **διαπρεπούς εκκλησιαστικού άνδρα** είναι δυνατό να αποτελεί καθύβριση θρησκευματος όταν αποδεικνύεται ότι σκοπός του δράστη υπήρξε η προσβολή της θρησκείας.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα της συγκεκριμένης περίπτωσης αποτελεί **ο Γέροντας Παστίσιος**. Είναι σατυρική διαδικτυακή προσωπικότητα με τη μορφή ενός μοναχού η οποία εμφανίστηκε ως χιουμοριστική σελίδα στο κοινωνικό δίκτυο facebook. Το αρχικό εξώφυλλο της σελίδας ενεφάνιζε την ελληνική σημαία, το ιπτάμενο Μακαρονοτέρας ως Παναγία βρεφοκρατούσα δεινόσαυρο, ένας χριστιανικός σταυρός και ο Γέροντας Παστίσιος, ένας μοναχός με πρόσωπο από παστίσιο.

Ο διαχειριστής της σελίδας Φίλιππος Λουίζος λαμβάνοντας αφορμή από δημοσιεύματα για θαύματα και προφητείες του Γέροντα Παΐσιου, δημοσίευσε ως φάρσα ένα υποτιθέμενο «νέο Θαύμα» και στη συνέχεια διέσπειρε το δημοσίευμα στα διαδικτυακά μέσα ενημέρωσης. Τέτοιες πρακτικές που έχουν σκοπό την πρόκληση διαταραχής στη διαδικτυακή κοινότητα είναι γνωστές στη γλώσσα του διαδικτύου ως «τρολάρισμα». Στη φάρσα αυτή ο Γέροντας Παΐσιος παρουσιάζεται ως ο

θεραπευτής ενός 18χόνου χρήστη ναρκωτικών ο οποίος μετά από τροχαίο ατύχημα βρισκόταν στην εντατική. Στην πλαστή ιστορία η μητέρα του ασθενούς παίρνει χώμα από τον τάφο του Γέροντα Παΐσιου, το τοποθετεί κάτω από το μαξιλάρι του και εκείνος στη συνέχεια αναρρώνει. Το συγκεκριμένο «θαύμα» άρχισε να αναδημοσιεύεται σε μπλόγκ και σελίδες θρησκευτικού περιεχομένου, μέχρι που δημοσιεύθηκε και ως πρωτοσέλιδο στην εφημερίδα πανελλήνιας κυκλοφορίας Ελεύθερη Ώρα την 10^η Αυγούστου 2012. Η σελίδα «Γέροντας Παΐσιος» απεκάλυψε το τρολάρισμα την 26^η Ιουλίου 2012.

Υπεβλήθη σχετική ερώτηση από βουλευτή στη Βουλή, η οποία οδήγησε στην άρση του απορρήτου των τηλεπικοινωνιών και την 21 Σεπτεμβρίου 2012 έγινε η σύλληψη του Φίλιππου Λουίζου ως διαχειριστή της σελίδας με την κατηγορία της καθύβρισης θρησκευάτος. Ο διαχειριστής της ιστοσελίδας ανέφερε ότι αρχικά έλαβε πολλά σχόλια και μηνύματα, τα περισσότερα εκ των οποίων ήταν αντίθετα σε αυτό που προσπαθούσε να κάνει, ενώ υπήρχαν και μερικοί που του έλεγαν : «Μπράβο, είμαστε μαζί σου». Μετά τη σύλληψη του διαχειριστή, η Ελληνική Ένωση για τα δικαιώματα του Ανθρώπου τάχθηκε κατά του αδικήματος της βλασφημίας ανακοινώνοντας ότι «η Ελλάδα τοποθετεί τον εαυτό της στα θεοκρατικά κράτη». Η Ένωση Αθέων άνοιξε τραπεζικό λογαριασμό για την κάλυψη των νομικών εξόδων του Φίλιππου Λουίζου και προκάλεσε κινητοποίηση χρηστών στα κοινωνικά δίκτυα. Στη δίκη ο δημιουργός του Γέροντα Πασιτίσιου δήλωσε ότι σκοπός του δεν ήταν να χλευάσει τον ίδιο το Γέροντα Παΐσιο, αλλά να καυτηριάσει την παραμόρφωση των διδαχών του από τρίτους που εκμεταλλεύονται το λόγο του για ιδιοτελείς σκοπούς. Ο κατηγορούμενος καταδικάσθηκε σε 10 μήνες φυλάκιση για καθύβριση θρησκευάτος κατ'εξακολούθηση. Την 2^α Μαρτίου 2017 εκδικάσθηκε η έφεση που είχε ασκήσει ο Φίλιππος Λουίζος. Το Τριμελές Πλημμελειοδικείο Αθηνών έπαυσε την ποινική δίωξη λόγω της υφ'όρων παραγραφής του αδικήματος βάσει του Ν. 4411/2016 ο οποίος αποσκοπούσε στην ελάφρυνση των πινακίων με αφαίρεση από αυτά μικρών αδικημάτων. Η συγκεκριμένη δίωξη είχε δημιουργήσει πλείστες όσες αντιδράσεις. Τον Ιούλιο του 2016 περισσότερες από 50 διεθνείς και εθνικές οργανώσεις άθεων ζήτησαν από την Ελλάδα την απόσυρση του

νόμου περί βλασφημίας και καθύβρισης θρησκειύματος. Το εφετείο ωστόσο έπαυσε την ποινική δίωξη του Φιλίππου Λουίζου βάσει του άρθρου του Ν. 4411/2016, που εξαλείφει το αξιόποινο πλημμελημάτων και πταισμάτων που είχαν τελεσθεί μέχρι 31/2/2016 και απειλούνται με ποινή φυλάκισης μέχρι 2 χρόνια.

Αλήθεια αγαπητοί μου πρόκειται περί περιορισμού της ελευθερίας έκφρασης και περί λογοκρισίας όπως υποστηρίζεται από ορισμένους, ή περί τιμωρητέας κακόβουλης καθύβρισης της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας;

Τον Ιούνιο του 2012 ανέβηκε για πρώτη φορά στο θέατρο Χυτήριο των Αθηνών από την θεατρική ομάδα Artisan το βλάσφημο και ανίερο έργο του πολυβραβευμένου αμερικανού συγγραφέως Τέρενς Μακ Νάλι «Corpus Christi». Ο τίτλος του έργου σημαίνει στα λατινικά «Σώμα Κυρίου» αλλά είναι και η ονομασία πόλης του Τέξας, όπου μεγάλωσε ο συγγραφέας και εκτυλίσσεται το θεατρικό έργο. Εκεί ζει ο Ιησούς και οι 12 μαθητές του, που είναι όλοι τους ομοφυλόφυλοι. Ο συγγραφέας του έργου, ομοφυλόφυλος ο ίδιος, θέλησε να απεικονίσει το πάθος του στην άσπιλη και καθαρή ζωή του Κυρίου και των 12 μαθητών του. Το βλάσφημο αυτό θεατρικό έργο όπου ανέβηκε στο εξωτερικό προκάλεσε θύελλα αντιδράσεων και χαρακτηρίστηκε βλάσφημο και ανίερο τόσο από τους Καθολικούς όσο και του Αγγλικανούς. Με αυτές τις περγαμηνές το «Corpus Christi» κατέφθασε στη χώρα μας. Την 7^η Ιουνίου 2012 ανέβηκε για πρώτη φορά στο θέατρο Χυτήριο των Αθηνών από τη θεατρική ομάδα Artisan, σε μετάφραση της ηθοποιού Βάσιας Παναγοπούλου και σκηνοθεσία του σκηνοθέτη Λαέρτη Βασιλείου. Την επομένη η Διαρκής Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος, εξέδωσε ανακοίνωση, στην οποία επισημαίνεται ότι πρόκειται για ένα «βλάσφημο θεατρικό έργο που δυσφημεί το θεανδρικό πρόσωπο του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού», ενώ προτρέπει το λαό να το αποδοκιμάσει. Έντονες αντιδράσεις υπήρξαν έξω από το θέατρο, ενώ μετά από μήνυση του Μητροπολίτου Πειραιώς Σεραφείμ, η Εισαγγελία Πλημμελειοδικών Αθηνών άσκησε ποινική δίωξη κατά των συντελεστών της παράστασης για καθύβριση θρησκειύματος, ενώ οι συντελεστές της

παράστασης ανακοίνωσαν με επιστολή τους το πρόωρο τέλος των παραστάσεων.

Στην εποχή μας εμφανίζονται περιπτώσεις της Ορθόδοξου Εκκλησίας ιδίως με άρθρα στον ημερήσιο και περιοδικό τύπο καθώς και με κινηματογραφικά και θεατρικά έργα. Πλείστα δε είναι τα άρθρα σε περιοδικά που προσπαθούν μέσω της ευτελούς αρθρογραφίας να προσβάλλουν την Ορθόδοξη Εκκλησία, «περνώντας» από τις στήλες τους την αντιθρησκευτική προπαγάνδα τους. Ο Τύπος αποτελεί αδιαμφισβήτητο συστατικό στοιχείο της Δημοκρατίας και συνιστά όργανο εκφράσεως και διαδόσεως της γνώμης, αλλά ταυτόχρονα και πηγή ενδεχόμενου κινδύνου για την προσωπικότητα. Γι' αυτό τα αδικήματα δια του Τύπου απετέλεσαν μέριμνα ειδικής ρυθμίσεως από το νομοθέτη με σκοπό τόσο την επιβολή αυστηροτέρων κυρώσεων στους υπαιτίους όσο και στην ταχύτερη διαδικασία της εκδικάσεώς τους. Οι αλματώδεις όμως σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις κατέστησαν δυσεφάρμοστες τις σχετικές διατάξεις όπως επί της προσβολής της προσωπικότητας μέσω του διαδικτύου, με τις ιστοσελίδες, τα blogs κ.λ.π. με συνέπεια την ανάδυση απ' αυτά ασάφειας και νομικής ανασφάλειας. Η επικοινωνία μέσω του διαδικτύου εξυπηρετεί τόσο την κοινωνία της πληροφορίας, όσο και την ηλεκτρονική επικοινωνία και ως εκ τούτου τα γεννώμενα προβλήματα είναι πολύπλοκα και ανάγονται στην ελευθερία της διαδόσεως των στοχασμών και στην προστασία του προσώπου από επιλήψιμα δημοσιεύματα. Επιβάλλεται η άμεση επέμβαση του νομοθέτη για την θέσπιση ενός ορθολογικότερου και πληρέστερου νομικού πλαισίου περί τύπου που να κατοχυρώνει μεν το δικαίωμα της ελευθεροτυπίας και της ηλεκτρονικής επικοινωνίας, αλλά ταυτόχρονα να διασφαλίζει και την προστασία του προσώπου από τις άδικες προσβολές που γίνονται με την χρήση του Τύπου ως οργάνου τελέσεως αδικημάτων.

Από τη διάταξη του άρθρου 14 του Σ. & 3 προβλέπονται τέσσερις κατηγορίες εγκλημάτων δια του Τύπου στα οποία επιτρέπεται η κατάσχεση των εφημερίδων και άλλων εντύπων υπό ορισμένους χρονικούς και διαδικαστικούς όρους. Μεταξύ των κατηγοριών αυτών εγκλημάτων πρώτη είναι η καθύβριση θρησκευμάτων. Το έγκλημα

προβλέπεται από το άρθρο 199 Π.Κ. το οποίο ορίζει ότι όποιος καθυβρίζει με οποιονδήποτε τρόπο την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού ή άλλη θρησκεία γνωστή στην Ελλάδα τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι 2 ετών. Το Σύνταγμα επιτρέπει την κατάσχεση εντύπου μετά την κυκλοφορία μόνο υπό αυστηρούς διαδικαστικούς όρους που διασφαλίζουν πλήρη δικαστικό έλεγχο του θεμιτού της κατασχέσεως και την ταχεία άρση της εκκρεμότητας. Ο εισαγγελέας οφείλει να υποβάλει την υπόθεση της κατασχέσεως εντός 24 ωρών στο Δικαστικό Συμβούλιο, το οποίο εντός άλλων 24 ωρών αποφαινεται για τη διατήρηση ή άρση της κατασχέσεως, άλλως η κατάσχεση αίρεται αυτοδικαίως. Το ισχύον Σύνταγμα χορηγεί πάντως τα ένδικα μέσα της εφέσεως και της αναιρέσεως τόσο στον εκδότη της κατασχεθείσης εφημερίδος ή άλλου εντύπου, όσο και στον εισαγγελέα με αποτέλεσμα τη δυνατότητα παρατάσεως της εκκρεμότητας.

Έννοια Καθυβρίσεως

Καθύβριση νοείται κάθε περιφρονητική εκδήλωση του υπαιτίου κατά της Ορθόδοξης Εκκλησίας, ή κατ'άλλης γνωστής θρησκείας η οποία γίνεται άμεσα ή έμμεσα με βάνανυση και χυδαία έκφραση ή πράξη, εγγράφως, προφορικά ή έμπρακτα (με οποιοδήποτε τρόπο) και η οποία αφορά τα δόγματα, έθιμα ή τα σύμβολα και σκεύη της θείας λατρείας των πιστών. Η ανωτέρω περιφρονητική εκδήλωση δεν περιλαμβάνει φυσικά την αντικειμενική (χωρίς τη χρήση υβριστικών λέξεων ή φράσεων) κριτική και τον έλεγχο μίας θρησκευτικής διδασκαλίας.

Σύμφωνα με όσα εκθέσαμε ανωτέρω για την πλήρωση της έννοιας της καθύβρισης απαιτείται η μείωση της θρησκείας κατά τρόπο χονδροειδή και χυδαίο. Επί παραδείγματι, διέπραξε το έγκλημα της καθυβρίσεως θρησκευματος ηθοποιός, ο οποίος απήγγειλε από τη σκηνή του θεάτρου το Σύμβολο της Πίστεως με χυδαίο περιεχόμενο (βλ. ΑΠ 233/78, ΠΧρ ΚΗ σελ. 482).

Δεν είναι λίγες οι περιπτώσεις καθύβρισης της Ορθόδοξης Ανατολικής του Χριστού Εκκλησίας, αλλά αντίθετα πολλές και ποικίλες γι' αυτό θα κάνουμε μνεία σε χαρακτηριστικό παράδειγμα.

Η εταιρεία εισαγωγής και εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών με την επωνυμία «United International Pictures E.Π.Ε.», η οποία εδρεύει στην Αθήνα εισήγαγε στην Ελλάδα την κινηματογραφική ταινία με τον τίτλο «Ο Τελευταίος Πειρασμός» του παραγωγού και σκηνοθέτη Μάρτιν Σκορτσέζε. Την βλάσφημη αυτή κατά της Ορθόδοξης Εκκλησίας ταινία, η εταιρεία διέθεσε σε διαφόρους κινηματογράφους των Αθηνών, ένα δε χρόνο αργότερα τη διέθεσε σε κινηματογράφο των Πατρών. Η εν λόγω ταινία όπως διαπιστώθηκε από μάρτυρες που την παρακολούθησαν και όπως της παρουσίασε ο ημερήσιος και περιοδικός τύπος, δεν αφήνει καμμία αμφιβολία ότι είχε σκοπό τη γελοιοποίηση του Θεανθρώπου, τη διαστροφή της ιστορικής αλήθειας, τη διασπορά, καλλιέργεια και ανάπτυξη στο λαό αμφιβολιών για τις χριστιανικές αλήθειες, τον κλονισμό της χριστιανικής πίστεως, την υποτίμηση και την περαιτέρω αναίρεση των χριστιανικών αξιών, καθώς και την ενίσχυση της συστηματικής και έντονης υλιστικής και αντιχριστιανικής επιχειρηματολογίας, με την οποία διάφοροι με ποικίλα συμφέροντα προσπαθούν να διαποτίσουν την κοινωνία. Η ταινία αυτή πραγματικά απετέλεσε μία σκόπιμη επίθεση κατά του Χριστιανισμού. Τελείως ανιστόρητα ο Θεός της αγάπης παρουσιάζεται στην ταινία σαν μικρόνους εργάτης κατασκευαστής σταυρών, στους οποίους οι Ρωμαίοι θανάτωναν τους Εβραίους και τρόπον τινά ήταν συνεργάτης τους, αφού παρουσιάζεται επί σκηνής ο Θεάνθρωπος, το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, να βοηθάει τους Ρωμαίους στη σταύρωση καταδικασθέντων, ενώ έκδηλη είναι η προσπάθεια ηρωοποίησης του Ιούδα. Η βάπτισμα εξάλλου στον Ιορδάνη εν μέσω ορχηστρούμενων γυναικών και με τον ευκαιριακό χαρακτήρα που της προσδίδεται, αποτελεί γελοία διακωμώδηση του Μυστηρίου.

Ολόκληρο το έργο είναι αισχρό και βλάσφημο, αλλά στην έβδομη σκηνή, το δραματικότερο. Εκεί στον Σταυρό ευρισκόμενος ο Ιησούς σε λιποθυμία ή παραίσθηση, δέχεται από έναν Άγγελο τον τελευταίο πειρασμό : «έλα κάτω από το Σταυρό, αποκήρυξε το ρόλο του Μεσσία, παντρέψου τη Μαρία τη Μαγδαληνή και ζήσε μετά μία κανονική ζωή». Ο Ιησούς μέσα στη φαντασία του, κατεβαίνει από το Σταυρό, παντρεύεται και γερνά αφού χαρεί την οικογένεια και τις ανθρώπινες απολαύσεις.

Η ταινία είναι γεμάτη από βλάσφημες και υβριστικές σκηνές για το όνομα του Θεανθρώπου Ιησού Χριστού, εξαιτίας της προκλητικότητας της οποίας όλα τα μέσα μαζικής ενημέρωσης Αμερικής και Ευρώπης πριν και μετά την προβολή παρουσίασαν πολλά σχόλια, έντονες κριτικές και ζωηρές διαμαρτυρίες. Αξίζει να σημειωθεί ότι ακόμη και στο Ισραήλ απαγορεύθηκε η προβολή της ταινίας αυτής. Πρόκειται περί χυδαίας και βάνουσης ταινίας με την οποία εκδηλώνεται καταφρόνηση αφενός κατά του Θεανδρικού προσώπου του Ιησού Χριστού που είναι Ιερό στην Ορθόδοξη θρησκεία, την κατά το Σύνταγμα κρατούσα θρησκεία του ελληνικού λαού, αφετέρου δε των σημαντικών για τη θρησκεία αυτή εκδηλώσεων της ζωής του Προσώπου Αυτού, δηλαδή τη Γέννηση, τη Σταύρωση και την Ανάστασή Του, που αποτελούν την πεμπτούσια της πίστεως αυτής.

Βασικότατο δόγμα (όρο-αλάθητο-εκ των ουκ άνευ) της Ορθόδοξης Ανατολικής του Χριστού Εκκλησίας αποτελεί ότι ο Ιησούς Χριστός είναι τέλειος Θεός και τέλειος άνθρωπος χωρίς αμαρτίες.

Οι διδασκαλίες της Ορθοδόξου πίστεως δηλαδή 1) το βασικότατο δόγμα της Δ' Οικουμενικής Συνόδου, 2) το σχετικό χωρίο του Ησαΐα και 3) η δογματική διδασκαλία του Αγίου Ιωάννη του Δαμασκηνού, που αναφέρονται σχετικά στο ανωτέρω βασικό δόγμα κατοχυρώνονται συνταγματικά στο άρθρο 3 & 1 του Συντάγματος το οποίο ορίζει ότι η Εκκλησία υποχρεούται να τηρεί απαρασαλεύτως τους ιερούς αποστολικούς και συνοδικούς κανόνες και τις ιερές παραδόσεις καθώς και στην & 2 του ιδίου άρθρου που ορίζει ότι το κείμενο της Αγίας Γραφής τηρείται αναλλοίωτο. Η Δ' Οικουμενική Σύνοδος πράγματι ίδιο όρο της Ορθόδοξης Πίστεως εποίησε που έχει επιλέξει ως εξής : (Πραξ Ε) : «επόμενοι τοίνυν τοις Θείοις Πατράσιν) έναν και τον αυτόν ομολογείν Υιόν τον Κύριον ημών Ιησούν Χριστόν, συμφώνως άπαντες εκδιδάσκομεν **τέλειον τον αυτόν** εν Θεότητι και τέλειον τον αυτόν εν ανθρωπότητι. Θεόν αληθώς και Άνθρωπον αληθώς τον αυτόν εκ ψυχής και σώματος. Ομοούσιον τω Πατρί κατά τη θεότητα και ομοούσιον τον αυτόν ημών κατά την ανθρωπότητα κατά πάντα όμοιον ημών **χωρίς αμαρτίας**» β) Ο Ησαΐας (Κεφ. ΝΤ στιχ. 9β Παλαιά Διαθήκη) αναφερόμενος στον Ιησού Χριστό λέγει «ος ανομίαν ουκ εποίησεν,

ουδέ ευρέθη δόλος εν τω στόματι αυτού» και γ) Ιωάννη Δαμασκηνού Μεγάλου και εγκύρου Δογματολόγου της Ορθόδοξης Εκκλησίας στο Έργο του «Έκδοση Ακριβής της Ορθοδόξου Πίστεως», Εκδόσεις Πουρνάρα Θεσ/νικη 1996 σελ. 216, ο οποίος αναφερόμενος στο προκείμενο μέγα δογματικό θέμα γράφει «Εκ θεότητος μεν γαρ και ανθρωπότητος Θεόν τέλειον και άνθρωπον τέλειον τον αυτόν και είναι και λέγεσθαι εκ δύο τε και εν δυσί φύσεσι ομολογούμεν». Και συνεχίζει ο ανωτέρω Μέγας Δογματολόγος «Όλον γαρ τον άνθρωπον και πάντα τα του ανθρώπου ανέλαβεν πλην της αμαρτίας αυτή γαρ ου φυσική εστί ουδέ υπό του Δημιουργού ημών ενσπαρείσα, αλλ' εκ της του Διαβόλου επισποράς, εν τη ημετέρα αυτεξουσίω προαιρέσει εκουσίως συνισταμένη, ου βία ημών κρατούσα (μετ. γιατί πήρε ολόκληρο τον άνθρωπο και όλα όσα ανήκουν στον άνθρωπο εκτός από την αμαρτία αυτή βέβαια δεν είναι φυσική, ούτε εσπάρη σε μας από το Δημιουργό, αλλά απετελέσθη από τη σπορά του Διαβόλου εκούσια με τη προαίρεση στο αυτεξούσιο μας, χωρίς να μας κρατά με τη βία).

Η προβολή της ταινίας αυτής αλλά και κάθε άλλης ταινίας με ανάλογο βλάσφημο περιεχόμενο, έρχεται σε αντίθεση με το Ελληνικό Σύνταγμα, το οποίο θεωρεί τον Ιησού Χριστό όχι απλώς ως έναν ηθικό διδάσκαλο ή κοινωνικό επαναστάτη, αλλά ως το δεύτερο πρόσωπο της Τρισυποστάτου Θεότητας, κατά τα ανωτέρω αναφερόμενα. Και ναι μεν κατά το άρθρο 14 & 2 του Συντάγματος η λογοκρισία του τύπου και κάθε άλλο προληπτικό μέτρο απαγορεύονται, αλλά σύμφωνα με το επόμενο άρθρο 15 αυτού & 1 οι προστατευτικές για τον τύπο διατάξεις του προηγούμενου άρθρου δεν εφαρμόζονται επί του κινηματογράφου, της φωτογραφίας, της ραδιοφωνίας, της τηλεόρασης και κάθε άλλου παρεμφερούς μέσου μετάδοσης ή παράστασης. Συνεπώς, η αντίθεση του περιεχομένου της υπό κρίση ταινίας προς το νομοθετικό πλαίσιο που αναφέρθηκε, υπογραμμίζει την υποχρέωση της αρμόδιας επιτροπής θεαμάτων για τη χορήγηση της αδείας προβολής της, να απαγορεύσει ρητά αυτήν σ' ολόκληρο το χώρο της Ελληνικής Επικράτειας, όσο θα υπάρχει σε ισχύ το Ελληνικό Σύνταγμα και θα θεωρείται η Ορθόδοξη Εκκλησία στον τόπο αυτό η κρατούσα στη συνείδηση και στην πλειονότητα του Ελληνικού λαού. Αντίθετη άποψη της επιτροπής παραβιάζει ευθέως το Σύνταγμα και τους νόμους του

Κράτους, τους Ιερούς Κανόνες, την πίστη και την παράδοση της Ορθοδόξου Εκκλησίας και είναι νομικά άκυρη και ουσιαστικά ανύπαρκτη.Γι'αυτό η προβολή της ταινίας αυτής ήταν απαράδεκτη αφού αντιβαίνει ευθέως στο Σύνταγμα και τους νόμους και έπρεπε να διαταχθεί αμέσως η διακοπή της και η μη επανάληψη της προβολής της στο μέλλον.

Γιατί όμως αναφερθήκαμε αναλυτικά στην επίμαχη ταινία «Ο τελευταίος Πειρασμός;» Γιατί η περίπτωση αυτής της κατάφωρης προσβολής της Ορθόδοξης Εκκλησίας αποτελεί πρότυπο καθυβρίσεως και αντιμετώπισης άλλων ποικίλων παρεμφερών περιπτώσεων.Ας αναλογισθούμε λοιπόν άλλες περιπτώσεις βλασφημών ταινιών με τις οποίες καθυβρίζεται η ορθόδοξη Εκκλησία.Στην περίπτωση αυτή έχει άμεση πρακτική εφαρμογή το άρθρο 199 του Π.Κ. που αναφέρεται στην καθύβριση θρησκειούματος.

Την Δημόσια τέλεση του εγκλήματος απαιτεί ο Ποινικός Κώδικας.Δεν είναι αρκετή για τη θεμελίωση του αδικού η ιδιωτική εξύβριση, π.χ. ο Πλήθων Αιρετιάδης αναλύει στην οικία του, ενώπιον της συζύγου και των 2 τέκνων του, γεγονότα που συνιστούν καθύβριση της Ορθόδοξης Εκκλησίας.Ειδικότερα κατά τρόπο προκλητικό καθυβρίζει το δόγμα περί του Αειπαρθένου της Παναγίας.Δικαιολογητικός λόγος που απαιτείται από τη δημόσια τέλεση για την τιμωρία του εγκλήματος είναι ότι η ιδιωτική καθύβριση δεν έχει μεταδοτική δύναμη και ως εκ τούτου δεν μπορεί να προκαλέσει τα ολέθρια αποτελέσματα που προκαλεί η δημόσια καθύβριση.Ωστόσο ο καθηγητής Τηλέμαχος Φιλιππίδης υποστηρίζει την μειοψηφούσα άποψη ότι η ύπαρξη του «δημοσία» στα στοιχεία της αντικειμενικής υποστάσεως του παρόντος εγκλήματος δυσχεραίνει την αποτελεσματική προστασία επί καθυβρίσεως θρησκειούματος, διότι ο κίνδυνος της μη δημοσία τελουμένης καθυβρίσεως είναι όχι μόνο υπαρκτός αλλά συνήθως είναι μέγιστος.Παραθέτει δε το κλασσικό παράδειγμα δασκάλου, ο οποίος σε ιδιωτική παράδοση (ιδιαίτερα μαθήματα) στην οποία παρευρίσκονται περισσότεροι μαθητές τελεί το έγκλημα 199 Π.Κ. Στην περίπτωση αυτή φυσικά το αδίκημα του δασκάλου κατά της θρησκείας κινδυνεύει να μείνει ατιμώρητο.Καταλήγει μάλιστα ο ανωτέρω καθηγητής ότι στην

περίπτωση αυτή η πράξη του ως άνω δράστη επιδρά στις ψυχές των νέων και συνεπώς η ατιμωρησία του δύναται να έχει ολέθρια αποτελέσματα, ειδικότερα για την Πολιτεία από τη «δημοσία» τέλεση της πράξης.

Για την πραγμάτωση της υποκειμενικής υπόστασης του άρθρου 199 Π.Κ. απαιτείται μόνο άμεσος δόλος. Στην προκειμένη περίπτωση, δόλο έχει ο δράστης ο οποίος επιθυμεί δημόσια, με λόγο, εγγράφως ή με κινήσεις, παραστάσεις, με οποιοδήποτε τρόπο να καθυβρίσει την Ανατολική Ορθόδοξη Εκκλησία του Χριστού, η οποιαδήποτε άλλη «γνωστή» θρησκεία. Επειδή δε αμέσως μετά το «εκ προθέσεως» στην υποκειμενική υπόσταση του Ποινικού Κώδικα ακολουθεί το «και κακόβουλα» είναι αδιαμφισβήτητο ότι απαιτείται άμεσος δόλος α' βαθμού και φυσικά δεν αρκεί ο ενδεχόμενος δόλος.

Ο ανωτέρω άμεσος δόλος περιλαμβάνει 1) τη συνείδηση ότι η καθύβριση κατευθύνεται κατά της Ορθόδοξης Εκκλησίας ή άλλης γνωστής 2) τη συνείδηση της δημόσιας τελέσεως 3) τη συνείδηση του υβριστικού χαρακτήρα της εκδήλωσης και 4) κακόβουλη ενέργεια συνισταμένη στο ότι η πράξη του υπαίτιου σκοπεί απευθείας στην καθύβριση της θρησκείας και ότι αυτός στην πράξη του αυτή επιζητεί την ικανοποίησή του.

Βασική προϋπόθεση, όρο εκ των ουκ άνευ, προκειμένου η καθύβριση να είναι αξιόποινη, θα πρέπει να είναι κακόβουλη, απαιτείται δηλαδή κακόβουλη ενέργεια με την οποία ο δράστης σκοπεί απευθείας στην καθύβριση της Ορθόδοξης Εκκλησίας ή κάθε άλλης «γνωστής» θρησκείας και ότι αυτός στην πράξη αναζητεί την ψυχική ικανοποίησή του. Πρέπει να ερευνηθεί προκειμένου να διαγνώσουμε το υποκειμενικό στοιχείο της πράξης εάν υπήρξε στο δράστη τόσο πρόθεση καθύβρισης, αλλά και «κακοβουλία» η οποία είναι γνώρισμα «εντονότερης» αντικοινωνικής προσωπικότητας του δράστη. Η συμπεριφορά δηλαδή του δράστη δείχνει διαστροφή χαρακτήρα και ψυχική τέρψη. Όταν φυσικά πρόκειται περί αντικειμενικής συζητήσεως ή περί εκφράσεως αντιλήψεως, εντός πάντοτε των ορίων της ευπρέπειας και μέσα στα ανεκτά και επιτρεπτά όρια επιστημονικής συζήτησης, δεν εμπίπτει στην έννοια του «κακόβουλου», με την προϋπόθεση ότι δεν εκδηλώνεται

σκληρότητα φρονήματος. Κατ'αυτόν τον τρόπον, προς αποφυγή ευρύτερης ερμηνείας, ορίζεται το άρθρο 199 Π.Κ. ότι πρέπει να υπάρχει «κακόβουλη» καθύβριση, δηλαδή ο δράστης με την ενέργειά του θα πρέπει να σκοπεί απευθείας στην καθύβριση της θρησκείας και ότι αυτός στην ενέργειά του αυτή αναζητεί την ικανοποίησή του. Ορθώς υποστηρίχθηκε ότι στο αξιόποινο δεν θα πρέπει να περιλαμβάνονται περιπτώσεις στις οποίες καλή πρόθεση, ιερός θυμός, θρησκευτικός ερεθισμός, έντονη πίεση της αλήθειας, έθεσαν την υβριστική λέξη στα χείλη του δράστη.

Συνεπώς ως κακόβουλη θα πρέπει να θεωρηθεί όχι μόνο η εκδήλωση εχθρικής διάθεσης προς τη θρησκεία αλλά και κάθε άλλο ταπεινό κίνητρο, όπως η χαιρεκακία, η σαδιστική διάθεση και η ψυχική τέρψη.

Η κακοβουλία του δράστη θα πρέπει να τονίζεται ιδιαίτερως και ευκρινώς και στην καταδικαστική απόφαση. Έτσι η ασάφεια στη διατύπωση της καταδικαστικής απόφασης περί του εάν ενήργησε κακοβούλως ο θεατρικός συγγραφέας, σεναριογράφος και σκηνοθέτης θεατρικού έργου περιέχοντος καθυβριστικές ενέργειες σε βάρος της εκκλησίας, συνιστά λόγο αναίρεσης για έλλειψη νόμιμης βάσης.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα κακόβουλης καθυβρίσεως με όλα τα ανωτέρω ειδικότερα αναλυθέντα χαρακτηριστικά αποτελεί η κατωτέρω αναφερόμενη υπ' αριθμ. 2980/1993 απόφασις του Τριμ. Πλημ/κείου Πατρών αδημοσίευτη.

Στην περίπτωση αυτή αντιμετωπίζεται η περίπτωση δημοσιογράφου η οποία σε άρθρο της σε τοπική δεκαπενθήμερη εφημερίδα (Αχαϊκός Στόχος) 1) καθύβρισε τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό εμφανίζοντάς τον ως καρπό αθεμίτων σχέσεων, 2) καθύβρισε κατά τρόπο χυδαίο το πρόσωπο της Παναγίας προσβάλλοντας το δόγμα το αναφερόμενο στο Αειπάρθενο, χαρακτηρίζοντάς την ως αποψιλωθείσα από κάθε σεξουαλικότητα καταστάσα έτσι «καταδικασμένη», «άρρωστη» και «άχρηστη στην κοινωνία» και 3) καθύβρισε το άγιο πρόσωπο του Ιωσήφ, αφού το χαρακτήρισε ως «άτομο στερούμενο ερωτικών παρορμήσεων».

Περαιτέρω ένα από τα βασικά δόγματα της Ορθοδόξου Ανατολικής Εκκλησίας επί του οποίου στηρίζεται το όλο Δογματικό Οικοδόμημα, είναι και αυτό της αειπαρθενίας της Υπεραγίας Θεοτόκου. Κατά τα παγίως κρατούντα τόσο στη Δογματική της Ορθοδόξου Εκκλησίας, όσο και στην Ιερά Παράδοση, η μητέρα του ενσαρκωθέντος Θείου Λόγου του Ιησού Χριστού, η Θεοτόκος Μαρία δεν ήταν μόνο προ της συλλήψεως Παρθένος, αλλά παρέμεινε Παρθένος και μετά την σύλληψη και την γέννηση του Κυρίου, καθώς και μέχρι της τελευτής της. Και το ότι η Θεοτόκος Μαρία προ της συλλήψεως του Κυρίου ήταν Παρθένος, διδάσκεται κατά τρόπο σαφή τόσο στην Καινή Διαθήκη, όσο και στην Παλαιά Διαθήκη, ενώ κατά τρόπο αδιαμφισβήτητο το Δόγμα αυτό διευτυπώθη από τις Οικουμενικές Συνόδους, όπως από την Δ' εν Χαλκηδόνι Οικουμενική Σύνοδο ορίσασα ότι «ἐπ' ἐσχάτων των ημερῶν δι' ἡμᾶς και δια την ημετέραν σωτηρίαν εκ πνεύματος Αγίου και Μαρίας της Παρθένου της κυρίως και κατά αλήθειαν Θεοτόκου», καθώς και από όλους τους Πατέρες και Εκκλησιαστικούς Συγγραφείς. Βασική όμως Δογματική Αλήθεια της Ορθοδόξου Πίστεως είναι και εκείνη σύμφωνα με την οποία και μετά τη σύλληψη και γέννηση του Κυρίου η Θεοτόκος Μαρία διετήρησε την Παρθενία μέχρι της Κοιμήσεως. Από αρχαιοτάτων χρόνων η Ορθόδοξη Εκκλησία με πολλούς Πατέρες αντέταξε κατά των διαφόρων αιρετικών το «αειπάρθενον» της Θεοτόκου, ενώ κατά την ορθόδοξη παράδοση εθεωρήθη βλάσφημη και υβριστική για το πρόσωπο της Παναγίας η γνώμη κατά την οποία η Παρθένος μετά τη γέννηση του Θείου λόγου εσπίλωσε εαυτήν λαμβάνοντας εμπειρία ανδρός. Συνεπώς η διαμφισβήτηση από κάποιον της Αειπαρθενίας της Θεοτόκου, η οποία κατέχει όλως εξαιρετική θέση στο ενιαίο μυστικό Σώμα της Εκκλησίας, η οποία διεδραμάτισε κατά την Ορθόδοξη άποψη ύψιστο ρόλο στην παγκόσμια ιστορία, αφού εγέννησε το Θεάνθρωπο, με ψευδείς και ιστορικώς αναπόδεικτους ισχυρισμούς και με την απόδοση στο πρόσωπό της, προς την οποία οφείλεται ο προσήκων σεβασμός, γεγονότων που θίγουν την τιμή και υπόληψή της κατά την κοινή Ορθόδοξη θρησκευτική αντίληψη συνιστά, υπαρχόντων και των υποκειμενικών στοιχείων, αξιόποινη συμπεριφορά.

Με το περιεχόμενο του παραπάνω δημοσιεύματος, σύμφωνα με την απόφαση, υποτιμώνται και περιφρονούνται δημόσια και κακόβουλα οι

Χριστιανικές αξίες, καθόσον αυτό περιέχει αντιχριστιανική επιχειρηματολογία, που αποσκοπεί στον κλονισμό της Χριστιανικής Πίστεως, αφού η κατηγορουμένη θεωρεί φυσιολογική τη γέννηση του Χριστού και αυτόν γόνο πορνείας, τοποθετεί την Υπεραγία Θεοτόκο στο επίπεδο μίας συνηθισμένης γυναίκας της οποίας καταπιέστηκαν οι σεξουαλικές και ορμονικές λειτουργίες και γενικά θεωρεί μυθεύματα όλες τις βασικές Αρχές της Διδασκαλίας της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού, καθυβρίζοντας έτσι κακόβουλα την εκκλησία αυτή, τα δόγματά της και τις αξίες της, υπέπεσε δε η πράξη της στην αντίληψη αορίστου αριθμού ανθρώπων».

Δεν απαιτείται όμως ειδικότερη αιτιολογία του δόλου ο οποίος ενυπάρχει στην κρίση περί ενοχής του δικαστηρίου.

Ποινική Κύρωση

Το έγκλημα της καθυβρίσεως θρησκειύματος τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι 2 ετών (από 10 ημ. – 2 έτη).

Απόπειρα – Προβλήματα Συρροής – Λόγοι άρσεως του αδίκου

Φυσικά απόπειρα επί καθυβρίσεως τελουμένης προφορικώς είτε εγγράφως δεν είναι δυνατή.

Φυσικά είναι δυνατή η συρροή του άρθρου 199 με το άρθρο 198 παρ. 1 και 2. Επί παραδείγματι, αυτός ο οποίος κατά τρόπο δημόσιο και κακόβουλο εκφράζεται υβριστικώς για το ζήτημα του Αειπαρθένου της Θεοτόκου, εκτός από το άρθρο 199 έχει πραγματώσει και το άρθρο 198 παρ. 2 του Π.Κ. Έτσι είναι δυνατή η αληθής κατ'ιδέα συρροή (ομοειδής) μεταξύ των δύο άρθρων. Κατ'ιδέα συρροή υπάρχει όταν με μία και την αυτή πράξη γίνεται παράβαση περισσότερων διατάξεων του Ποινικού Νόμου. Στην περίπτωση αυτή, σύμφωνα με το άρθρο 94 παρ. 2, το Δικαστήριο επαυξάνει ελευθέτως τη βαρύτερη από τις συντρέχουσες ποινές, αλλά όχι πέραν από το ανώτατο όριο του είδους της ποινής.

Δικονομικά Ζητήματα

Το έγκλημα της καθυβρίσεως θρησκειύματος διώκεται αυτεπαγγέλτως, γιατί αποτελεί καθήκον της Πολιτείας η προστασία του

εννόμου αγαθού της θρησκευτικής ειρήνης, αγαθού που υπάγεται άλλωστε στην δημόσια τάξη. Αμέσως μόλις η Εισαγγελική Αρχή πληροφορηθεί είτε αυτοβούλως, είτε κατόπιν μηνυτηρίου αναφοράς την τέλεση του εγκλήματος της καθυβρίσεως θρησκευύματος, οφείλει να κινήσει την ποινική δίωξη κατά του δράστη.

Ετονίσαμε πάλιν και πολλάκις ότι προστατευόμενο έννομο αγαθό στο άρθρο 199 Π.Κ. ειδικώτερα είναι η Ορθόδοξη Χριστιανική Θρησκεία. Την θρησκεία αυτή ίδρυσε, εκήρυξε και μετέδωσε ο ίδιος ο Κύριος ημών Ιησούς Χριστός και της οποίας οι αλήθειες, η διδασκαλία και τα δόγματα περιέχονται στο Ιερό Ευαγγέλιο και αναλύονται κυρίως στα κείμενα των Πατέρων της Εκκλησίας. Εκφραστές και φορείς επί γης της Ορθόδοξης Θρησκείας του Χριστού ήσαν αρχικά οι μαθητές Του Άγιοι Απόστολοι, σύμφωνα άλλωστε με τις εντολές του Κυρίου. Έτσι ο Χριστός έδωσε ρητή εντολή στους μαθητές Του και Αποστόλους : «πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τα έθνη, βαπτίζοντες αυτούς εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, διδάσκοντες αυτούς ποιείν πάντα όσα ενετειλόμην υμίν, καθώς απέσταλκέ με ο Πατήρ καγώ πέμπω υμάς», «αν τινών κρατήτε, κεκράτηνται», «βόσκε τα αρνία μου», «ποιόμινε τα πρόβατά μου». Εν συνεχεία δε οι Απόστολοι, δια της επιθέσεως των χειρών Των, προέβησαν σε χειροτονίες Επισκόπων στις κατά τόπους Εκκλησίες τις οποίες ίδρυσαν. Κατ' αυτόν τον τρόπο, δια των Αγίων Αποστόλων και μέσω της αδιαλείπτου Αποστολικής διαδοχής, συνεχιστές, εκφραστές, φορείς και θεματοφύλακες της Ορθόδοξης Θρησκείας είναι σύμφωνα με τους Θείους και Ιερούς Κανόνες της Ορθόδοξης Ανατολικής του Χριστού Εκκλησίας, οι νομίμως και κανονικώς χειροτονημένοι κληρικοί της (επίσκοποι, πρεσβύτεροι, διάκονοι) οι οποίοι, μέσω της αδιαλείπτου αποστολικής διαδοχής, έλαβαν το χάρισμα της ιερωσύνης απευθείας από τον Ιδρυτή της Εκκλησίας Ιησού Χριστό. Οι κληρικοί τελούν τα Ιερά Μυστήρια, κηρύττουν το Ιερό Ευαγγέλιο, ποιμένουν και καθοδηγούν τους πιστούς. Συνεπώς, άμεσος φορέας του προστατευόμενου από το άρθρο 199 Π.Κ. εννόμου αγαθού της Ορθόδοξης Θρησκείας του Χριστού, είναι το φυσικό εκείνο πρόσωπο που φέρει την ιδιότητα του κληρικού της Ορθόδοξης Ανατολικής του Χριστού Εκκλησίας, είναι δε άμεσα βλαπτόμενο από την παραβίαση της διάταξης αυτής. Έτσι

δικαιούται, κατά τη γνώμη μας, να παραστεί ως πολιτικώς ενάγων ενώπιον του Ποινικού Δικαστηρίου κατά του δράστη του εγκλήματος της κακόβουλης καθυβρίσεως θρησκευματος και να απαιτήσει, με την ιδιότητά του αυτή, χρηματική ικανοποίηση λόγω ηθικής βλάβης εξαιτίας της αδικοπραξίας. Περαιτέρω όμως, έχουμε την άποψη ότι έμμεσα και κάθε πιστός της Ορθόδοξης Θρησκείας είναι φορέας του εννόμου αγαθού της Ορθόδοξης θρησκείας, αφού καθίστανται μέλη της με το μυστήριο του βαπτίσματος, δικαιούνται συνεπώς και οι λαϊκοί να παρασταθούν ενώπιον του Ποινικού Δικαστηρίου ως πολιτικώς ενάγοντες.

Πρέπει να επισημάνουμε ιδιαιτέρως τον πόλεμο που έχει κηρυχθεί τεχνηέντως κατά των άρθρων 198 και 199 του Π.Κ. με σκοπό την κατάργηση του νόμου περί βλασφημίας και περί καθύβρισης θρησκευματος. Μάλιστα μετά από πιέσεις «διεθνών οργανώσεων», της ενώσεως αθέων, γνωστών πολιτικών κομμάτων, το Υπουργείο Δικαιοσύνης κατά τη διάρκεια της θητείας του κ. Νικολάου Παρασκευόπουλου έχει δηλώσει «παράλληλα με τις προσπάθειες για την αντιμετώπιση του ρατσισμού και της ρητορικής του μίσους, η Πολιτεία οφείλει να λαμβάνει μέτρα για την πλήρη κατοχύρωση της ελευθερίας της έκφρασης. Το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων γνωστοποιεί ότι η αποποινικοποίηση του εγκλήματος της βλασφημίας έχει τεθεί υπό την κρίση της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής για την αναθεώρηση του Ποινικού Κώδικα». Διεθνείς ανθρωπιστικές «ουμανιστικές» οργανώσεις ζητούν από τη Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο Υπουργείο Δικαιοσύνης, «να μεριμνήσει» για την κατάργηση των δύο νομικών διατάξεων που αφορούν την ποινικοποίηση της βλασφημίας, αλλά και την καθύβριση θρησκευματος, διότι συνιστούν παραβίαση της ελευθερίας της έκφρασης, της θρησκευτικής ελευθερίας, αλλά και της Διεθνούς Σύμβασης για την εξάλειψη κάθε μορφής φυλετικών διακρίσεων. Από τη Γενική Γραμματεία έχει δοθεί στη δημοσιότητα η εξής απάντηση : «Η ρητορική του μίσους δεν έχει θέση σε μία δημοκρατική πολιτεία. Για τον λόγο αυτό, η Γενική Γραμματεία Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, λαμβάνει μέτρα για την καταπολέμηση του ρατσισμού και των εγκλημάτων

μίσους. Ταυτόχρονα όμως η προστασία της ελευθερίας του λόγου και της έκφρασης πρέπει να είναι σαφής και ευδιάκριτη σε ένα κράτος δικαίου. Τα εγκλήματα της κακόβουλης βλασφημίας και της καθύβρισης θρησκευμάτων αναφέρονται σε πράξεις και αδικήματα που εδώ και πολλά χρόνια έχουν απολέσει την όποια κοινωνική αξία είχαν κατά την εποχή που νομοθετήθηκαν. Για τον λόγο αυτό η Γενική Γραμματεία έχει υποβάλλει εισήγηση στη Νομοπαρασκευαστική Επιτροπή για την αναθεώρηση του Ποινικού Κώδικα για την κατάργηση των διατάξεων περί βλασφημίας (άρθρα 198 και 199 Π.Κ.) και καθύβρισης θρησκευματος και για την ενίσχυση της διάταξης περί διακεκριμένων φθορών (382 Π.Κ.) με την προσθήκη σε αυτή των τόπων λατρείας, ώστε οποιαδήποτε φθορά ή βλάβη τόπου ή αντικειμένου λατρείας να θεωρείται διακεκριμένη φθορά».

Αλλά και πολιτικά κόμματα δυστυχώς τάσσονται συνεχώς υπέρ της κατάργησης των ποινικών διατάξεων περί βλασφημίας και καθύβρισης θρησκευματος. «Η κατάργηση των άρθρων κατά της βλασφημίας εξακολουθεί να αποτελεί διακηρυγμένο στόχο μας δηλώνει η Κυβέρνηση».

Οι υποστηρικτές του εγχειρήματος ισχυρίζονται ότι υπάρχει δεδηλωμένη ευρεία πλειοψηφία σχεδόν 180 βουλευτών υπέρ της κατάργησης των εν λόγω διατάξεων. Σημειώνουν μάλιστα ότι η κατάργηση δεν στρέφεται κατά της προστασίας της θρησκευτικής ελευθερίας και της θρησκευτικής ταυτότητας των πολιτών. Περαιτέρω και άλλα δημοκρατικά, προοδευτικά επανομαζόμενα πολιτικά κόμματα, συμφωνούν απόλυτα στην κατάργηση του Ζ' Κεφαλαίου του Π.Κ. Διακηρύσσουν μάλιστα ότι θα πρέπει να δημιουργηθεί ένα σύγχρονο και προοδευτικό πλαίσιο αδικημάτων και ποινών, μέσα στο οποίο η βλασφημία και η καθύβριση θρησκευματος υπό το πρίσμα της απαξίας κοινωνικής και θρησκευτικής δεν συνάδει υποχρεωτικά με τα εγκληματικά χαρακτηριστικά που επισείουν τον ποινικό κολασμό, πλην όμως αποτελεί ερευνητέο πεδίο η παράμετρος της θρησκευτικής ελευθερίας του ατόμου ως στοιχείο της προσωπικότητός του, που χρήζει προστασίας από την έννομη τάξη μας.

Αλλά ενώ αυτά τεκταίνονται στην χώρα μας, την Ορθόδοξη Ελλάδα, το Αθηναϊκό Πρακτορείο Ειδήσεων την ημέρα του Πάσχα 16 Απριλίου, ανέφερε ότι στο Πακιστάν ξυλοκόπησαν μέχρι θανάτου συμφοιτητή τους που κατηγορήθηκε για βλασφημία. Συγκεκριμένα ένα πλήθος φοιτητών λιντσάρισε έναν νεαρό μέσα σ' ένα Πανεπιστήμιο του Πακιστάν, αφού το θύμα κατηγορήθηκε ότι είχε αναρτήσει «βλάσφημο» περιεχόμενο σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης. Τον γδύνουν και τον χτυπούν με σανίδες μέχρι που του σπάνε το κεφάλι, ενώ άλλοι φοιτητές παρακολουθούν όπως φαίνεται σε ένα βίντεο που έχει στην κατοχή του το πρακτορείο Reuters.

Η «βλασφημία» είναι ένα ιδιαίτερα ευαίσθητο θέμα στο Πακιστάν όπου η προσβολή του Προφήτη Μωάμεθ επισύρει τη θανατική ποινή και όπου ακόμη και η απλή κατηγορία σε βάρος κάποιου χωρίς καταδίκη μπορεί να οδηγήσει σε βίαια επεισόδια. Τον περασμένο μήνα ο Πρωθυπουργός Ναουάζ Σαρίφ διέταξε να αφαιρεθεί το «βλάσφημο περιεχόμενο» από το διαδίκτυο και προειδοποίησε ότι όποιος αναρτά τέτοιο περιεχόμενο θα τιμωρείται αυστηρά.

Τουλάχιστον 65 άνθρωποι έχουν δολοφονηθεί από το 1990, αφού κατηγορήθηκαν για «βλασφημία» σύμφωνα με στοιχεία του Κέντρου Ερευνών και Μελετών Ασφαλείας καθώς και των τοπικών μέσων ενημέρωσης.

Παραμένει ασαφές τι είδους αναρτήσεις έκανε ο Χαν για να κατηγορηθεί για «βλασφημία». Ένας από τους καθηγητές του στη σχολή δημοσιογραφίας όπου σπούδαζε τον χαρακτήρισε «ευφυή», είπε ότι είχε «κριτικό πνεύμα» και διαμαρτυρόταν συνεχώς για το πολιτικό σύστημα της χώρας, αλλά δεν τον άκουσα ποτέ να λέγει κάτι αμφισβητήσιμο για τη θρησκεία.

Το 2011 ο κυβερνήτης του Πουντζάμπ Σαλμάν Τασίρ δολοφονήθηκε από τον σωματοφύλακά του επειδή ζήτησε να τροποποιηθεί ο νόμος περί βλασφημίας. Ο δολοφόνος του που εκτελέστηκε πέρυσι χαρακτηρίστηκε από τους σκληροπυρηνικούς ισλαμιστές ως «μάρτυρας» και στον τάφο του ανεγέρθηκε ένα ιερό.

Ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πατρών κ Χρυσόστομος έχει τοποθετηθεί δημόσια εν συναγωγή λαού και εν καθέδρα πρεσβυτέρων για την πείσμονα προσπάθεια η οποία καταβάλλεται στη χώρα μας προκειμένου να αποποινικοποιηθεί το αδίκημα της βλασφημίας και της κακόβουλης καθύβρισης θρησκευματος (198 και 199 Π.Κ.) Ο Σεβασμιώτατος τονίζει ότι «εφ' όσον δεν θα υπάρχει πλέον δυνατότης εννόμου αντιμετώπισεως της ύβρεως έναντι των Ιερών και Αγίων της πίστεως, η οποία πίστις εκφράζει το είναι του ανθρώπου, τότε θα φθάσομε σε καταστάσεις απρόβλεπτες, ένεκα της αυθορμήτου αντιδράσεως των ανθρώπων που θρησκεύουν. Ποιός λοιπόν αναλαμβάνει ένα τέτοιο κόστος; Ουδείς έχει δικαίωμα να προσβάλλει την πίστη του άλλου. Στην λανθασμένη γνώμη κάποιων ότι ο Θεός δεν έχει ανάγκη προστασίας από κανένα νόμο, η απάντηση δίνεται από τον ίδιο το Λαό, ο οποίος έχει δώσει το αίμα του για την πίστη του και ιδιαιτέρως από τους Ορθόδοξους Έλληνες, οι οποίοι αγωνίσθηκαν μαρτυρικά γι' αυτήν την πίστη. Ναι ο Θεός δεν έχει ανάγκη προστασίας αλλά έχει ανάγκη προστασίας το θρησκευτικό συναίσθημα των πολιτών.

Η βλασφημία αποτελεί εντροπή για τις πολιτισμένες κοινωνίες και για αυτό πρέπει να σταματήσει ακόμη και ως σκέψη το θέμα περί αποποινικοποίησής της. Κατέληξε δε «Επιτέλους σταματήστε να ξηλώνετε τον πνευματικό ιστό του τόπου μας και να προκαλείτε τα φιλόθεα αισθήματα του Λαού μας».

Και ενώ τα ανωτέρω συμβαίνουν στο Πακιστάν στην χώρα μας, την Ορθόδοξη Ελλάδα, λίγες ημέρες πριν ο βουλευτής του Σύριζα Μάκης Μπαλαούρας εξέφρασε την πλήρη αντίθεσή του στην μεταφορά του Αγίου Φωτός από τα Ιεροσόλυμα στην Ελλάδα δημοσία δαπάνη. Μάλιστα, θέλοντας να αιτιολογήσει την άποψή του, σημείωσε ότι είναι «κατάλοιπο της παγανιστικής περιόδου αλλά και ένα αρκετά δαπανηρό έθιμο». «Είναι απαράδεκτο το ότι ενισχύουμε ένα κατάλοιπο της παγανιστικής περιόδου και το ενισχύουμε με το κράτος, όπου το κράτος πρέπει να είναι ανεξίθρησκο», σχολίασε χαρακτηριστικά ο κ. Μπαλαούρας. Ενώ συνέχισε λέγοντας πως «το δεύτερο σημείο είναι ότι υπάρχει ένα σημαντικό κόστος».

Στη γραμμή Μπαλαούρα τάχθηκε και η βουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ Φωτεινή Βάκη, *«Όσοι λοιδορούν τον Μπαλαούρα διότι αποκάλεσε παγανιστικό το έθιμο του Αγίου Φωτός, ας ανατρέξουν στον Κοραή, ο οποίος στα Άτακτα, το αποκαλεί «ψευδοθαύμα» που πιστεύουν «ολίγοι ίσως τινές δια μωρίαν και άλλοι δι'αισχροκέρδειαν»*, δήλωσε η κυρία Βάκη.

Σεβασμιώτατε, Σεβαστοί πατέρες, αγαπητοί μου.

Εν κατακλείδι, προβάλλει ενώπιόν μας αμείλικτο το ερώτημα : Αν στην επικείμενη αναθεώρηση του Συντάγματος, είτε απαλειφθεί, είτε τροποποιηθεί το άρθρο 3 όπως διακαώς επιθυμούν κυβερνητικοί παράγοντες και ορισμένα πολιτικά κόμματα, η προστασία της Ορθόδοξης Εκκλησίας θα μείνει μετέωρη;

Διερωτώμεθα λοιπόν εάν αποτελεί προσφορά προς τον κλυδωνιζόμενον Ελληνισμό κυρίως στην Μητροπολιτική Ελλάδα, η αποδυνάμωση και πλήρης εξασθένηση της Ορθοδοξίας, κατά την κρίσιμη περίοδο που διέρχεται η χώρα μας και μάλιστα τη στιγμή που η Μουσουλμανική δαμόκλειος σπάθη ακονίζεται και ο θρησκευτικός φανατισμός στη γείτονα χώρα ενδυναμούται. Όταν ισχυροί πολιτικοί παράγοντες και «πνευματικοί» ή επονομαζόμενοι άνθρωποι των γραμμάτων και των επιστημών, επιδιώκουν θρασεία τη κεφαλή την αποδυνάμωση της Εκκλησίας με κάθε τρόπο και μέθοδο, την κατάργηση του νομικού πλαισίου προστασίας της, αντιλαμβανόμεθα ότι επιδιώκουν σκοπίμως και κακοβούλως την μετατροπή των νομικών σχέσεων της επικρατούσης Ορθοδόξου Εκκλησίας μας, τον θρησκευτικό αποχρωματισμό των Ελλήνων, την περιθωριοποίηση της Εκκλησίας, η οποία απελευθέρωσε το Γένος και ενδυναμώνει διαχρονικά τον Ελληνισμό. Ας μην σπεύδομε αγαπητοί μου να κατεδαφίσουμε είτε εκουσίως, είτε ακουσίως σιγά-σιγά το οικοδόμημα της Ορθοδόξου Εκκλησίας στη χώρα μας αποδυναμώνοντας το Ορθόδοξο φρόνημα του Λαού μας με τη λήψη διαφόρων μέτρων. Τυπικά νομίζομε εσφαλμένα ότι θα τα καταφέρωμε. Λησμονούμε ότι ακρογωνιαίος λίθος της Εκκλησίας μας δεν είναι ανθρώπινο οικοδόμημα αλλά ο ίδιος ο Θεάνθρωπος Κύριος.

Τελικά και ουσιαστικά λοιπόν, οποιοδήποτε μέτρο και αν λάβομε, δε θα καταφέρομε να πλήξομε την Εκκλησία και αυτό γιατί δεν είναι ανθρώπινο δημιούργημα.

Σκληρόν εστί προς κέντρον λακτίζειν.